

Závaznosť judikatúry Súdneho dvora EÚ a prejudiciálne konanie

Michael Siman

Závaznosť judikatúry súdov EÚ

- Prejudiciálny rozsudok je spolu s výkladom alebo posúdením platnosti práva Únie, ktoré sa v ňom nachádzajú, záväzný pre vnútroštátny súd, ktorý podal prejudiciálnu otázku (Benedetti, 52/76, 3.2.1977, Zb. s. 163, bod 26), ako aj pre súdy, ktoré budú rozhodovať v tej istej veci o opravných prostriedkoch (Milch, Fett a Eierkontor, 29/68, 24.6.1969, Zb. s. 165, bod 2).
- vyhľadávanie judikatúry
 - eur-lex.europa.eu (eur-lex.europa.eu/RECH_naturel.do)
 - curia.eu (curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6)

2

Závaznosť judikatúry súdov EÚ

- všeobecná záväznosť judikatúry?
- dôsledky nerešpektovania judikatúry súdov ES
 - na vnútroštátnej úrovni
 - obnova konania (§ 228 OSP)
 - náhrada škody (napr. Köbler, C-224/01, bod 56; Transportes Urbanos, C-118/08)
 - na úniovej úrovni
 - žaloba Komisie o nesplnenie povinnosti ČS-u (napr. prípad Frucona)

3

Závaznosť judikatúry súdov EÚ

- právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí inštitúcií Únie, ktoré ukladajú peňažný záväzok (čl. 299 ZFEÚ)
 - rozhodnutia Komisie a súdov EÚ nadobúdajú vo všeobecnosti právoplatnosť dňom vyhlásenia
 - rozhodnutie inštitúcie Únie opatrené doložkou vykonateľnosti sa stáva vnútroštátnym exekučným titulom; vykonateľnosť v SR - § 275a OSP
 - výkon rozhodnutia môže byť zastavený resp. odložený len na základe rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, kontrola zákonnosti opatrení a postupu pri výkone rozhodnutia patrí do právomoci vnútroštátnych súdov

4

Časové účinky judikatúry súdov EÚ

- vo všeobecnosti účinky *pro futuro*
- v prejudiciálnom konaní spätné účinky
 - Súdny dvor výkladom úniového ustanovenia objasňuje zmysel a pôsobnosť tohto ustanovenia už od okamihu, kedy toto ustanovenie nadobudlo účinnosť
 - Súdny dvor interpretované ustanovenie musia vnútroštátne súdy aplikovať aj na právne vzťahy, ktoré vznikli alebo boli založené pred vynesením prejudiciálneho rozsudku. Prejudiciálny rozsudok teda nemá konštitutívny, ale len deklaratórny charakter (Kempter, C-2/06, 12.2.2008, Zb. s. I-411, bod 35; Kühne a Heitz, C-453/00, 13.1.2004, Zb. s. I-837, bod 21; Blaizot, 24/86, 2.2.1988, Zb. s. 379, bod 27).

5

Prejudiciálne konanie

- čl. 267 ZFEÚ
 - Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú:
 - a) výkladu zmlúv;
 - b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie;
 - Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento súdny orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor Európskej únie, aby o nej rozhodol.
 - Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je pripustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie.
 - Ak sa takáto otázka položí v prebiehajúcom konaní pred súdnym orgánom členského štátu v súvislosti s osobou, ktorá je vo väzbe, Súdny dvor Európskej únie koná bezodkladne.

6

Prejudiciálne konanie

- súd posledného stupňa na účely čl. 267 ZFEÚ
 - Cartesio, C-210/06, body 75 až 79; Lyckesog, C-99/00
- výnimky z povinnosti vnútroštátneho súdu posledného stupňa podať prejudiciálnu otázku
 - teória „acte éclairé“ (Da Costa, 28 až 30/62)
 - teória „acte clair“ (CILFIT, C-283/81, body 13 až 20)
- všeobecná povinnosť súdu podať PO-u
 - skúmanie platnosti aktu Únie (Foto-Frost, 314/85, body 14 až 20)
- časová právomoc Súdneho dvora rozhodovať o prejudiciálnych otázkach
 - Ynos, C-302/04, body 34 až 38

7

Prejudiciálne konanie

- dôsledky porušenia povinnosti podať prejudiciálnu otázku
 - náhrada škody (Köbler, C-224/01, bod 55)
 - dovolací dôvod (§ 237 písm. g); III. ÚS 207/09-31; IV. ÚS 206/08-50)
- odvolanie proti uzneseniu o prerušení konania na základe § 109 ods. 1 písm. c) a podaní prejudiciálnej otázky
 - Cartesio, C-210/06, body 88 až 98; SS EÚ, s. 338-340
- skrátené a naliehavé prejudiciálne konanie
 - naliehavé PO - otázky týkajúce sa problematiky priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorá je upravená v hlave V tretej časti Zmluvy o fungovaní EÚ, *Súdny systém EÚ*, s. 352-353

8